

KLAGANDE

- 1.
- 2.
- 3.

Uppgiven ställföreträdare för 1-3:

MOTPART

Migrationsverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrättens i Stockholm län, migrationsdomstolen, dom den 1 oktober
2008 i mål nr UM 6778-08
(Migrationsverkets ärenden nr)

SAKEN

Avvisning

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Migrationsöverdomstolen avvisar överklagandet.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

, och
ansökte om uppehållstillstånd grundat på anknytning till sin i Sverige
bosatta syster, . Migrationsverket beslutade den
11 juni 2008, efter sakprövning, att avslå deras ansökningar.
överklagade genom ombudet, , Migrationsverkets
beslut till migrationsdomstolen. Som grund anfördes i huvudsak att hon
har fungerat som barnens vårdnadshavare utan att detta har kunnat
formaliseras genom en skriftlig adoption. Migrationsdomstolen avvisade
överklagandet i beslut den 1 oktober 2008 med motiveringen att ,
och är under arton år och därmed
omyndiga. Någon handling som visar att är legal
vårdnadshavare för barnen har trots föreläggande därom inte kommit in
till domstolen. kan således genom de ingivna handlingarna
inte anses ha styrkt sin behörighet att föra barnens talan i migrations-
domstolen.

I egenskap av ombud för överklagar
migrationsdomstolens dom.

Migrationsöverdomstolen har förelagt att styrka sin
behörighet genom fullmakt att i målet företräda och
, vid äventyr att domstolen annars inte tar upp
överklagandet till prövning.

Beträffande frågan om fullmakt hänvisar till att
är sina småsyskons vårdnadshavare de facto, beroende på att
förhållandena i Somalia inte medger formalisering av vårdnaden.

SKÄL

Omyndiga barn har i svensk lagstiftning inte givits processbehörighet i fråga om uppehållstillstånd. De kan inte heller själva genom fullmakt överföra sådan rätt till ombud.

Ställföreträdare för barn utgörs normalt av vårdnadshavare eller av särskilt förordnad förmyndare. Som huvudregel gäller att vem som ska anses som vårdnadshavare ska avgöras enligt lagen i det land där barnet har sitt hemvist, den s.k. domicilprincipen (jfr prop. 2004/05:136 s. 24).

Frågan är inledningsvis om _____ kan anses ha visat att hon enligt lagen i det land där _____, _____ och _____ har sitt hemvist – Somalia – är att anse som deras ställföreträdare och därmed behörig att föra deras talan i fråga om uppehållstillstånd.

Migrationsöverdomstolen konstaterar därutöver att det är allmänt känt att det i Somalia inte har funnits någon fungerande regering sedan år 1991. Det finns inte något enhetligt nationellt rättssystem och inte heller någon fungerande folkbokföring varför dokument och olika handlingar huvudsakligen utfärdas efter muntliga uppgifter (se Utrikesdepartementets rapport *Mänskliga rättigheter i Somalia 2007* och *Report, Documents in Somalia and Sudan*, Norska Utländingsförvaltningens fagenhet for landinformasjon 5 januari 2009). _____ har gjort gällande att dessa förhållanden inte har medgett att vårdnaden om _____, _____ och _____ har formaliserats. Mot denna bakgrund finner Migrationsöverdomstolen att det således inte har visats att _____ är ställföreträdare för _____, _____ och _____.

Enligt Migrationsöverdomstolen finns därefter anledning att, mot bakgrund av att frågan i grunden rör barnens rätt att ansöka om

uppehållstillstånd här i landet, pröva om det finns någon möjlighet för barnen att på annat sätt anhängiggöra sin talan.

Lagstiftaren har i olika sammanhang berört frågan om när annan närstående än legal vårdnadshavare har behörighet att företräda barnet. I lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn jämföras exempelvis med förälder annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe. Av förarbetena till nämnda lag framgår att med att en annan vuxen person som trätt i föräldrarnas ställe menas att han eller hon enligt lagen eller sedvänjan i den stat där barnet senast hade sitt hemvist har ställning som vårdnadshavare för barnet (prop. 2004/05:136 s. 26 och 48). Vidare berörs i förarbetena till utlänningslagen (2005:716) frågan om vem som är behörig att i barns ställe lämna erforderligt samtycke till DNA-analys. Där anföras att om det visar sig omöjligt att fastställa vem som enligt rättsordningen i barnets hemvistland företräder barnet, kan den enda återstående praktiska möjligheten vara att samtycket lämnas av den som handhar den faktiska omvårdnaden om barnet (prop. 2005/06:72 s. 76). I de fall då det inte går att styrka vem som enligt hemlandets lag är legal ställföreträdare för barnet, har lagstiftaren alltså i vissa sammanhang godtagit att även den som har den faktiska omvårdnaden om barnet kan företräda detta. Enligt Migrationsöverdomstolens mening kan dock härav inte den slutsatsen dras att den faktiska vårdnadshavaren även är behörig att föra barnets talan i fråga om uppehållstillstånd.

Enligt 18 kap. 3 § utlänningslagen är den som är förordnad som offentligt biträde för ett barn som saknar vårdnadshavare här i landet utan särskilt förordnande att anse som barnets ställföreträdare i det mål eller ärende som förordnandet avser, utom i det fall det finns en god man förordnad för barnet. I förevarande mål har ansökan om uppehållstillstånd getts in vid svensk beskickning i utlandet och de sökande befinner sig inte i Sverige. I en sådan situation ger nämnda lag inte utrymme att förordna offentligt biträde för barnen.

Eftersom barnen inte befinner sig i Sverige finns det inte heller förutsättningar att med stöd av lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn förordna om god man som kan anhängiggöra barnens talan och tillvarata deras intressen (jfr 2 § nyss nämnd lag).

Sammanfattningsvis konstaterar Migrationsöverdomstolen att _____, _____ och _____ är minderåriga och därför saknar processbehörighet i mål av förevarande slag. _____ har i Migrationsöverdomstolen inte visat att hon som ställföreträdare har behörighet att föra barnens talan. _____ har inte heller genom fullmakt från annan person som är ställföreträdare för barnen visat sin behörighet att föra deras talan. Det vore önskvärt att det under sådana förhållanden fanns en möjlighet att exempelvis genom förordnande av offentligt biträde eller god man ge barnen en behörig ställföreträdare som kunde anhängiggöra och föra deras talan om rätt till uppehållstillstånd. Det ankommer emellertid inte på domstol utan på lagstiftaren att närmare överväga en sådan möjlighet. Överklagandet ska således avvisas.

Beslutet får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

kammarrättsråd

kammarrättsråd

kammarrättsråd
referent

föredragande